

7. pielikums. „Kalnciema pļavu” DAp Uzraudzības grupas un Sabiedriskās apspriešanas protokoli

I

Informatīvā sanāksme par LIFE 04 NAT/LV/000198 „Palieņu pļavu atjaunošana” uzsākšanu

Kalnciema Kultūras nams, 07.03.2005.

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija vai saimniecība
1	Laura Nosova	Dabas aizsardzības pārvalde
2	Andris Zāmuels	Kalnciema domes zemes ierīcības inženieris
3	Leons Raitis Krastiņš	Saimniecība „Raitas”
4	Ingūna Skutele	Jelgavas RVP
5	Elīta Fridrihsone	Jelgavas RVP
6	Viesturs Vintulis	ĶNP; Kalnciema pļavu lieguma DAp izstrādātājs
7	Ingrīda Rumjanceva	Zemes īpašniece
8	Jelena Puisīte	Saimniecība „Jasmīni”
9	Jānis Reihmanis	LDF, LIFE projekta reģionālais koordinators
10	Inga Račinska	LDF, LIFE projekta vadītāja
11	Andris Klepers	LDF, LIFE projekta sab. attiecību speciālists
12	Ieva Spāģe	LDF
13	Maija Fogeļe	Zemes īpašniece

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada Inga Račinska, LDF

Sanāksme notiek no 11:10 – 13:30

Sanāksmi atklāj Inga Račinska, kura iepazīstina klātesošos ar sanāksmes programmu un LIFE projekta darbiniekiem

Inga Račinska informē par Life projektu „Palieņu pļavu atjaunošana” un tajā plānotajiem pasākumiem Latvijā un konkrēti Kalnciema pļavās, aicinot visus aktīvi sadarboties.

Inga Račinska turpina prezentāciju, aizstājot VidM pārstāvi, kas nevarēja ierasties, un pastāsta par Natura 2000 vietu izveidi un šajās vietās ievērojamiem noteikumiem Latvijā.

Andris Klepers uzstājas ar prezentāciju par Kalnciema pļavās līdz šim atrastajām dabas vērtībām.

- Jautājums no zemes īpašniekiem pa bebrim – vai, un kas ar tiem tiks darīts.
- Andris Klepers atbild, ka konkrētās bebru ietekmes izvērtēs eksperti, par prioritāti ņemot palieņu pļavām raksturīgās vērtības.

Laura Nosova informē par Latvijā noteikto Dabas Aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību.

Viesturs Vintulis izstāsta par plānotajiem darbiem un paredzēto ekspertu darbību Kalnciema pļavu lieguma Dabas Aizsardzības plāna izstrādāšanas gaitā.

Jānis Reihmanis informē par apsaimniekošanas pasākumiem, kas paredzēti LIFE projekta ietvaros Kalnciema pļavās, paredzēto finansējumu dažādām aktivitātēm, un līgumu slēgšanas kārtību.

Inga Račinska slēdz oficiālo sanāksmes daļu.

Laura Nosova organizē Dabas Aizsardzības plāna Uzraudzības grupas izveidi.

Turpinās diskusijas pie kartes, zemes īpašnieki uzdod jautājumus par ierobežojumiem viņu zemes gabalos, kā arī par iespējām būvēties vai citādi apsaimniekot viņu īpašumus. Atbilde: to precizēs Dabas Aizsardzības plāns, bet mazas iespējas, ka varētu notikt zemes transformācija un apbūve. RVP pārstāvjiem tiek vaicāts, kā rīkoties, ja īpašumā notikusi ļaunprātīga pērnās kūlas dedzināšana. Atbilde: jāsastāda akts, ka konkrētajā laikā notikusi dedzināšana, ko nav veicis saimnieks.

Protokolēja: Viesturs Vintulis

II

Dabas lieguma „Kalnciema pļavas” Dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupas sanāksme Kalnciema Kultūras nams, 21.07.2005.

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija vai saimniecība
1	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
2	Laura Jukāme	Dabas aizsardzības pārvalde
3	Andris Zāmuels	Kalnciema domes zemes ierīcības inženieris
4	Ingūna Skutele	Jelgavas RVP
5	Jeļena Puisīte	Saimniecība „Jasmīni”
6	Pēteris Grūbe	Zemes īpašnieks
7	Jānis Reihmanis	LDF, LIFE projekta reģionālais koordinators
8	Andris Klepers	LDF, LIFE projekta sab. attiecību speciālists
9	Ilze Čakare	GNP; botānikas/biotopu eksperts DAp projektā
10	Viesturs Vintulis	KNP; Kalnciema pļavu lieguma DAp izstrādātājs

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada Viesturs Vintulis

Sanāksme notiek no 10:10 – 11:40

Sanāksmi atklāj Viesturs Vintulis, kurš iepazīstina klātesošos ar sanāksmes programmu un izmaiņām uzraudzības grupas sastāvā (gk. no DAP puses).

Viesturs Vintulis informē par līdz šim padarīto Dabas Aizsardzības plāna tapšanā, kā arī atskaitās kā putnu eksperts. Informācija par putniem, abiniekiem, zīdītājiem. Informācija par entomoloģijas eksperta darba rezultātiem.

Andris Klepers papildina, ka LDF ir pieejami vēl papildus griežu monitoringa dati no šīs teritorijas.

Ilze Čakare informē, kas konstatēts no ĪA augiem un biotopiem.

Viesturs Vintulis papildina, ka konkrētas kartes ar dabas vērtībām vēl tiks izstrādātas.

Andris Klepers: vai iespējams individuālus ierosinājumus un komentārus DAp uzmetumam nosūtīt elektroniski vēlāk?

V. Vintulis: Jā, protams. Šobrīd, sanāksmē, svarīgākais pārrunāt lietas, kas skar visus.

A. Klepers: ir konkrēti jautājumi:

- 1) par bebru, ko ar to darīt, ņemot vērā, ka tā ietekme vienā gadījumā ir pozitīva, citos ne;
- 2) ja uztur krūmus, tad ko darīt, ja sukcesijas rezultātā krūmāji pārvēršas mežā?

V. Vintulis: Vērtīgākos krūmājus veido vecie kārkli. Kokus (bērzus u.c.) pārsvarā būtu jāņem ārā, atstājot krūmājus.

A. Zāmuels: Jāņem vērā arī teritorijas vizuālais izskats. Šobrīd postaža - krūmi, nokaltuši koki. Vai nokaltušos kokus ceļa malā jāņem ārā?

V. Vintulis: Jā, tos, kā arī visu krūmājus ceļam otrā pusē arī būtu jāņem ārā.

J. Reihmanis: Tas īsti nesakrīt ar projektā sākotnēji plānoto, bet apsaimniekojamās (cērtamās) platības vēl var mainīt, jo nekas vēl nav uzsākts.

P. Grūbe: Vai ņemti vērā MK noteikumi par polderiem? Vecbērzes polderī (ceļam otrā pusē) ūdenslīmenis tiek uzturēts zem Lielupes līmeņa. Kāpēc šī teritorija iekļauta liegumā, ja tur nav ĪA sugu?

V. Vintulis: Izveidojot liegumu un Natura 2000 teritoriju, tiek ņemta vērā tikai zinātniskā informācija, kas atspoguļo situāciju apsekošanas brīdī. Zemes īpašuma un lietojuma forma vērā netiek ņemta. Materiālu sagatavošanas laikā palienei atdalītajā daļā atradās bebru radīts mitrājs, kurā bija sastopamas vairākas ĪA putnu sugas (ormanītis, lielais dumpis, niedru lija u.c.), kuras noteica šīs teritorijas vērtību, kā rezultātā teritorija atbilda pat Natura 2000 kritērijiem.

A. Zāmuels: Vai būtu jāatjauno bebru dambji vai tomēr jāuztur pļava?

V. Vintulis: Ir iespējami abi varianti - var ļaut bebram pacelt līmeni un radīt dīķi, vai atjaunot lauksaimniecības zemes.

A. Klepers: Vai ir droši cerēt uz bebra palīdzību?

V. Vintulis: Ir precedents Ķemeru NP līdzīgā situācijā. Ja bebrs darbojas, biotops tiek uzturēts ļoti labs, bet 100% droši tas nav, jo ne vienmēr bebrs dambi atjauno.

A. Zāmuels un A. Klepers atbalsta pļavu atjaunošanu bebraines vietā.

I. Skutele: Rudeņos teritorija ļoti bagāta putniem.

V. Vintulis: Pa Lielupi teritorijai pāri iet putnu migrācijas ceļš.

A. Zāmuels: jautājums LIFE projektam: kā būs ar tehniku apsaimniekošanai? Vai ir līdzekļi grāvju pārtīrīšanai?

A. Klepers: projektā nav sadaļas hidrotehniskiem darbiem, bet tas neaizliedz ideju attīstīt.

A. Zāmuels: Vai grāvjus nevar pārrakt 0.5 m dziļumā? Tā bijis pirms 30 gadiem.

A. Klepers: DAp vajadzētu iekļaut hidroloģiskās perspektīvas. Derētu speciālista atzinums.

A. Zāmuels: Poldera projektā varētu būt augstuma atzīmes u.c. informācija.

A. Klepers: Hidrologa vērtējums būtu noderīgs arī otrpus ceļam.

A. Klepers: Dedzināšana: plānā vajadzētu strikti atrunāt šo punktu kā lietu, ko nedrīkst pieļaut. Lauku atbalsta dienests (LAD) neko nemaksās, ja plānā nebūs paredzēts, ka dedzināšana ir pieļaujama kā vienreizējs pasākums, uzsākot apsaimniekošanu.

V. Vintulis: Vismaz bijušajā bebrainē dedzināšana būtu labākais paņēmieni, kā novākt vecās niedres, ja vien pavasarī tās degtu.

P. Grūbe: Ir mēģināts, deg labi arī agri pavasarī.

P. Grūbe: Saimnieciski finansiāls jautājums – ja liegumā ir 3 – 4 ha, vai vispār atmaksājas iet uz LAD kārtot visas birokrātiskās formalitātes? Vai ir kādas piemaksas par to, ka zeme atrodas lieguma teritorijā?

A. Klepers: Tiešām ir arī papildus piemaksa/ha par teritorijas atrašanos liegumā.

Izraisās diskusija, cik izdevīgi ir pļaut un saņemt LAD maksājumus. Tiek apspriestas kandidatūras, ar ko varētu sadarboties vai īrēt tehniku.

Nobeigumā organizatoriski jautājumi par tālāko DAp attīstību:

P. Grūbe ierosina nākamo sapulci nolikt uz darba laika beigām pievakarē;

Tiek nolemts, ka nākamā uzraudzības grupas sēde varētu būt septembra pēdējā nedēļā; tad tiktu arī apstiprināta plāna 1. redakcija.

Tā kā paredzams, ka nebūs ļoti daudz interesentu, Plāna publisko apspriešanu varētu apvienot ar uzraudzības grupas sanākumi oktobrī, 2 nedēļas pirms tam ievietojot informāciju vietējā laikrakstā.

Protokolēja: Ilze Čakare

III

**Dabas lieguma „Kalnciema pļavas” Dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupas
sanāksme
Kalnciema Kultūras nams, 20.10.2005.**

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija vai saimniecība
1	Laura Jukāme	Dabas aizsardzības pārvalde
2	Andris Zāmuels	Kalnciema domes zemes ierīcības inženieris
3	Jeļena Puisīte	Saimniecība „Jasmīni”
4	Pēteris Grūbe	Zemes īpašnieks
5	Jānis Reihmanis	LDF, LIFE projekta reģionālais koordinators
6	Boriss Maslovs	SIA „Gneiss” īpašnieks
7	Viesturs Vintulis	ĶNP; Kalnciema pļavu lieguma DAp izstrādātājs

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada Viesturs Vintulis
Sanāksme notiek no 16:30 – 17:40

Sanāksme sākas ar diskusiju:

J. Puisīte informē, ka viņai radušies sarežģījumi saņemt subsīdijas no LAD savas zemes apsaimniekošanai (palienei atdalītajā daļā). Diskusija par to, vai šāds lieguma statuss var būt polderī, kur valsts maksā par ūdens atsūkņēšanu, un ar to saistītajām problēmām.

J. Puisīte sūdzas, kas savu gabalu nevar visu nopļaut, jo tur ir pārāk nelīdzens vai mitrs

J. Reihmanis paskaidro, ka var darīt tik cik spēj, prasot par attiecīgu platību arī subsīdijas

V. Vintulis atzīmē, ka šajā teritorijā būtu pieļaujama arī kontrolēta dedzināšana, bet rodas vairāki iebildumi, jo pastāv liels risks, ka uguns var iekļūt blakus mežā vai purvā.

V. Vintulis piedāvā variantu arī izmantot noganīšanu, bet J. Puisīte un P. Grūbe iebilst, ka vietējā situācijā lopi varētu tikt nošauti vai nozagti.

J. Reihmanis precizē par monitoringu: ir labi iekļaut maksimālo programmu, bet jāņem vērā, ka VĢMA monitoringa prioritāte būs ES nozīmes biotopi un sugas, tāpēc pārējais var palikt novārtā. Ierosinājums jau sākotnēji izvirzīt minimālos nepieciešamos pasākumus, kas sakristu ar VĢMA prasībām.

J. Reihmanis: par pļavu Natura 2000 biotopu kodiem. Botāniķiem vajadzētu vienoties, kuru kodu īsti lietot, lai nerastos pārpratumi, atskaitoties Eiropai.

V. Vintulis: nesakritībai ar Eiropai iesniegto atskaiti un šogad konstatētajiem biotopiem varētu būt dažādi cēloņi – gan iespējama drukas kļūda kodam (3 vietā 5), gan arī apstāklis, ka eksperti iegājuši pļavās dažādās sezonās, turklāt precīzu biotopu klasificēšanu apgrūtina pļavu ilgstoša neapsaimniekošana.

J. Reihmanis ierosina atstāt to kodu, kas iesniegts Eiropai, jo tas ir vispārīgāks, bet detalizēti praksē izmantot šogad konstatēto.

J. Reihmanis – par caurtekām. Vai būtu iespējams pieļaut to ierīkošanu dažiem grāvjiem?

V. Vintulis atbild, ka dažiem lielākajiem grāvjiem tādas vajadzētu.

P. Grūbe vaicā, kāpēc tas vajadzīgs.

J. Reihmanis paskaidro, kas tas atvieglotu apsaimniekošanu, jo pļavas būtu nedaudz sausākas

V. Vintulis papildina, ka dažās vietās labāk varēs redzēt, kas ir apakšā pēc nodedzināšanas pavasarī.

J. Reihmanis vaicā, vai augu atradņu dēļ pļava varētu būt sausāka.

V. Vintulis: botānikas eksperts teica, ka nedaudz sausāka drīkstot būt.

J. Reihmanis: vai caurteku ierīkošana tad nav jāparedz plānā?

L. Jukāme: ir jāparedz.

Tiek nolemts, ka caurteku vietas tiks iezīmētas plānā.

J. Reihmanis: par dedzināšanu – vai un cik lielā apjomā drīkst pielietot?

V. Vintulis: drīkst, sevišķi vietās, kur tiks izcirsti krūmi tas pat būtu vajadzīgs. Botāniķe atzinusi, ka dedzināšanu sliktākajā gadījumā varētu pielietot pat reizi 10 gados, ja neizdodas citādāk pļavas apsaimniekot.

Tiek precizēts, ka dedzināšanu plānā jāsauc par „biotopu atjaunošanai paredzēto kontrolēto dedzināšanu”, to veic apsaimniekotājs sadarbībā ar ugunsdzēsējiem, bet finansē LIFE projekts.

J. Reihmanis ierosina izņemt no plāna tabulu ar projekta veiktās putnu uzskaites rezultātiem.

J. Reihmanis jautā, vai ir vērts iekļaut plānā monitoringa maršrutu?

L. Jukāme un V. Vintulis: būtu vēlams ielikt. Jo detalizētāk tas parādīts plānā, jo vieglāk pēc tam strādāt.

J. Reihmanis: viens no rādītājiem varētu būt apauguma un biotopu kartēšana, lai novērtētu biotopu atjaunošanas produktivitāti.

V. Vintulis: tas būtu grūti (darbietilpīgi) visai teritorijai. Labs rādītājs būs arī raksturīgāks indikatorsugas.

Sanāksmes beigās tiek nolemts, ka novembrī tiks rīkota plāna 1. versijas Sabiedriskā apspriešana, par kuras sarīkošanu jāparūpējas V. Vintulim.

Protokolēja: Laura Jukāme

IV

Dabas lieguma „Kalnciema pļavas” Dabas aizsardzības plāna Sabiedriskā apspriešana Kalnciema Kultūras nams, 10.11.2005.

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija vai saimniecība
1	Laura Jukāme	Dabas aizsardzības pārvalde
2	Andris Zāmuels	Kalnciema domes zemes ierīcības inženieris
3	Asnate Kažoka	Kalnciema pilsētas vidusskola
4	Pēteris Grūbe	Zemes īpašnieks
5	Jānis Reihmanis	LDF, LIFE projekta reģionālais koordinators
6	Ilze Čakare	LDF eksperte (botānika, biotopi)
7	Andis Liepa	Ķemeru NP
8	Viesturs Vintulis	ĶNP; Kalnciema pļavu lieguma DAp izstrādātājs

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada Viesturs Vintulis
Sanāksme notiek no 15:00 – 16:40

V. Vintulis ar prezentāciju iepazīstina klātesošos ar visu Dabas aizsardzības plāna tapšanas laikā paveikto.

J. Reihmanis: piekrīt, ka teritorijai varētu nebūt zonējuma un individuālo noteikumu, bet jautā, vai palienei atdalīto daļu tad nevar uzart, kas būtu atbilstoši likumdošanai (lauksaimniecības zemes, polderis).

P. Grūbe jautā, vai šo poldera daļu vispār nevar izņemt no lieguma? Vai tā nav kļūda, ka tā vispār iekļauta liegumā?

J. Reihmanis aizrāda, ka drīzāk kļūda ir šīsvasaras meliorācijas darbi uz lieguma robežas.

P. Grūbe jautā, kurš tad vainīgs, un vai labā roka zina, ko dara kreisā (dabas aizsardzības jautājumu nesaskaņotība ar lauksaimniecības prasībām utt.)

V. Vintulis atgādina, ka Natura 2000 vietas pēc noteiktas metodikas tika veidotas vietās, kur inventarizācijā atrada konkrētas sugas un biotopus, nevis skatoties īpašumus vai zemju izmantošanas veidu.

L. Jukāme: tajā brīdī tur bija sugas un tas bija pietiekoši svarīgi, bet šī brīža situācija jārisina savādāk, bet atceroties, ka primārs ir liegums. Jādomā kā savienot tā prasības ar polderi.

J. Reihmanis: plāna ietvaros jebkurā gadījumā lieguma robežas mainīt nevarēs, tā nav mūsu kompetence.

V. Vintulis: izslēgt šo teritoriju no lieguma vairs nevar, jādomā, kā optimāli uzturēt lieguma vērtības. Ideāli būtu atjaunot bebraini, lai atgrieztu tās sugas, kuru dēļ liegums tur tika dibināts, jo vismaz 1 īpašnieks jau sūdzas, ka apsaimniekot šo vietu nav iespējams. Bet žēl, ka šo īpašnieku nav klāt.

P. Grūbe: manis pēc mitrāju var atjaunot, manu zemi tas neskar. Tiem īpašniekiem, uz kuru zemes ir tā bebraine iebildumu nebūtu, bet neapmierināti būs īpašnieki ārpus lieguma.

V. Vintulis ierosina plānā ievietot alternatīvu iespēju izdarīt hidroloģisku izpēti mākslīgai ūdenslīmeņa celšanai un mitrāja atjaunošanai palienei atdalītajā daļā un vēl apspriest to pēdējā uzraudzības grupas sanāksmē. Iebildumus varētu celt melioratori.

L. Jukāme jautā, vai būs labi pacelt šādu jaunu iespēju pašās plāna izstrādes beigās.

V. Vintulis: tas gan nav nekas jauns, jo par to bija runa arī iepriekšējās sanāksmēs, tikai toreiz šo iespēju noraidīja par labu pļavu atjaunošana. Bet tagad ir praktiski noskaidrojies, ka nav iespējams šo teritoriju pietiekoši labi apsaimniekot, tāpēc būtu vērts par to vēlreiz padomāt.

V. Vintulis: šāda situācija, kad Natura vietas izveides laikā kādā vietā ir bijušas dabas vērtības, bet tagad tās pazudušas, ir arī citur Latvijā.

J. Reihmanis: būtu vērts papētīt tuvāk šīsvasaras meliorācijas darbus: vai tur viss saskaņots utt.

P. Grūbe atgriežas pie iespējām teritorijā art. Kā atmatas aršana varētu ietekmēt visu teritoriju? Kas aizliedz apart atmatu?

V. Vintulis: Pēc likuma nedrīkst veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt dabas vērtības, kuras teritorijā tiek aizsargātas. Konkrētajā gabalā konstatēta Baltijas dzegužpirkstīte un griezes, tāpēc šajā vietā apsaimniekošana būtu jāvirza uz dabiskas pļavas atjaunošanu. Pašreizējais statuss ir pareizs un jādomā, kā no tā iegūt maksimālu labumu.

J. Reihmanis: par plānā minētajiem rīcību termiņiem. Vai nesanāks pretruna, ja kaut ko reāli varēs izdarīt ātrāk, nekā plānots, piemēram, nocirst šogad krūmus, kurus plānā paredzēts cirst nākošgad? Vai plāns šādā gadījumā nebremzēs darbību?

V. Vintulis: plānā tas jāprecizē, ka termiņi ir tikai provizoriski, vairāk domāti gadījumam, ja visu neizdodas izdarīt uzreiz.

V. Vintulis: tālāk plāns tiks nogādāts Kalnciema pilsētas domē un Valgundes pagasta padomē izskatīšanai. Tūlīt pēc pagastu lēmuma jāsanāk pēdējai uzraudzības grupas sanāksmei, kas varētu būt ap 10. decembri.

Pēc sanāksmes V. Vintulis vēl saņem ierosinājumus papildinājumiem plāna tekstā no L. Jukāmes.

Protokolēja: Ilze Čakare

**Dabas lieguma „Kalnciema pļavas” Dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupas
sanāksme
Kalnciema Kultūras nams, 20.12.2005.**

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija vai saimniecība
1	I. Kormane	Valgundes pag. Kadastra administratore
2	A. Zāmuels	Kalnciema domes zemes ierīcības inženieris
3	J. Puisīte	Saimniecība „Jasmīni”
4	P. Grūbe	Zemes īpašnieks
5	J. Reihmanis	LDF, LIFE projekta reģionālais koordinators
6	I. Skutele	Jelgavas RVP
7	V. Vintulis	ĶNP; Kalnciema pļavu lieguma DAp izstrādātājs

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada Viesturs Vintulis
Sanāksme notiek no 15:30 – 16:10

V. Vintulis informē, ka Kalnciema dome apstiprinājusi “Kalnciema pļavu” dabas aizsardzības plānu, bet Valgundes pagasts pagaidām šo jautājumu nav izskatījis P.Grūbes kunga pretenziju dēļ.

P. Grūbe iesniedz rakstiskā veidā savas pretenzijas un priekšlikumus attiecībā uz savu īpašumu. Notiek vienošanās, ka šīs pretenzijas tiks pievienotas pielikumā Plāna galīgajai redakcijai.

Sanāksmes dalībnieki paraksta Protokola pielikumu.

Protokolēja: Viesturs Vintulis